

เกาะ‘เมโทมิล’สารกำจัดศัตรูพืช

ชาวสวนมะม่วงจีรัฐรุนแรงขึ้นทะเบียน

ความเดือดร้อนของชาวสวนมะม่วงที่กำลังประสบปัญหาสารเมโทมิลขาดตลาด เนื่องจากทางการยังไม่ขึ้นทะเบียนนำเข้าสารดังกล่าว ทั้งนี้ทางกรมวิชาการเกษตรได้ตอบกลับมาว่ายังอยู่ในระหว่างการหาข้อมูลมาประกอบการขึ้นทะเบียนสารตัวนี้

“สารเมโทมิล เป็นยากำจัดศัตรูพืชที่ได้รับการยอมรับให้ใช้ได้ในตลาดส่งออกนานาประเทศทั่วโลก โดยเฉพาะญี่ปุ่น ซึ่งเป็นประเทศที่มีมาตรฐานสูงมากในการตรวจสอบสินค้านำเข้าก็ยังยอมรับสารตัวนี้ ขณะนี้ทางกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกมะม่วงเพื่อการส่งออกกำลังเดือดร้อนและเป็นกังวลใจอย่างมาก เนื่องจากสารเมโทมิลเริ่มขาดแคลนและราคาก็ปรับสูงขึ้นส่งผลถึงต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นด้วย ซึ่งไม่เฉพาะมะม่วงเท่านั้นรวมถึงผลไม้ส่งออกอื่นๆ ด้วย อาทิ ทุเรียน มังคุด เป็นต้น ผมยืนยันว่าชาวสวนผลไม้ยังจำเป็นต้องใช้สารตัวนี้อยู่”

นายกสมาคมชาวสวนมะม่วงไทย กล่าวว่าการส่งออกมะม่วงของไทยไปตลาดต่างประเทศ

ถึงแม้มะม่วงไทยจะได้รับการยอมรับในตลาดโลก มีมูลค่าการส่งออกในแต่ละปีมูลค่ามหาศาล แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะที่ใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชประเภทเมโทมิลได้กลายเป็นอุปสรรคสำคัญในตลาดต่างแดน หลังกกรมวิชาการเกษตรไม่ยอมขึ้นทะเบียน ทั้งที่เกษตรกรใช้สารเคมีตัวนี้มาอย่างยาวนานและยังได้รับ

มานพ แก้ววงษ์นุกูล

การยืนยันจากวงการแพทย์ว่าไม่มีผลข้างเคียงต่อร่างกาย ยกเว้นจิตใจจะทำร้ายตนเอง

ด้วยเหตุนี้ สมาคมชาวสวนมะม่วงไทย ร่วมกับสำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน และสมาคมสื่อมวลชนเกษตรแห่งประเทศไทย (สทท.) ได้สัมมนาเชิงวิชาการ หัวข้อ “ความเดือดร้อนของชาวสวนผลไม้เพื่อการส่งออกกระทบจากการระงับการขึ้นทะเบียนสารกำจัดศัตรูพืชเมโทมิล” ระดมความคิดเห็นเพื่อหาทางออกจากการนี้ดังกล่าว

มานพ แก้ววงษ์นุกูล นายกสมาคมชาวสวนมะม่วงไทย กล่าวถึงปัญหาที่เกิดขึ้น เนื่องจากเมื่อเดือนมีนาคม 2555 ที่ผ่านมา ทางสมาคมได้ทำหนังสือไปยังกรมวิชาการเกษตรเพื่อให้ทราบถึง

นั้นมีตลาดใหญ่อยู่ที่ญี่ปุ่น รองลงมาคือเวียดนามและเกาหลีใต้มูลค่าประมาณ 1,000 ล้านบาทต่อปี ซึ่งกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกมะม่วงมีความเข้มแข็งมาโดยตลอด ไม่เคยเรียกร้องให้ภาครัฐช่วยเหลือในเรื่องการประกันราคาแต่อย่างใด แต่วันนี้ภาครัฐกำลังสร้างปัญหาให้แก่กลุ่มเกษตรกรชาวสวนมะม่วงและผลไม้ทั่วประเทศ

“การสัมมนาครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อภาครัฐและผู้บริโภค และทางสมาคมจะนำผลสรุปในวันนี้เสนอต่อท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้เร่งทบทวนและหาทางออกในเรื่องนี้ต่อไป”

อภิชาติ จงสกุล เลขาธิการสำนักเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) และโฆษกกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กล่าวถึงมูลค่าการส่งออกผลไม้ไทยสู่ตลาดโลก การสร้างรายได้ให้แก่ประเทศและสภาวะการแข่งขันของประเทศเพื่อนบ้านตลอดจนผลกระทบจากการเข้าสู่เออีซีของไทย โดยระบุว่ามูลค่าส่งออกผลไม้ของประเทศไทยสูงเป็น

[ข้อค้นหลัง]

อันดับ 7 ของโลก โดยประเทศที่ส่งออกมากที่สุดคือจีน ในขณะที่มะม่วงเป็นผลไม้ที่ส่งออกมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36 ของผลไม้ทั้งหมด

“แหล่งผลิตมะม่วงที่สำคัญคือจีน ส่วนในอาเซียน มีไทย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และพม่า ดูจากตัวเลขปริมาณผลผลิตมะม่วง ปี 2549 มีจำนวน 3.3 ล้านตัน พอปี 2553 ขึ้นมาเป็น 3.8 ล้านตัน มีแต่เพิ่มขึ้นตลอด ผู้ผลิตรายใหญ่มีจีนและอินเดีย ส่วนไทยอันดับ 3 ฤดูกาลผลิตเราทราบกันดี ประเทศอื่นไม่มีทั้งปี มีแค่ไทยประเทศเดียวที่มีมะม่วงให้ผลผลิตตลอดทั้งปี โดยเฉพาะช่วงมีนาคม-เมษายน มะม่วงจะให้ผลผลิตสูงสุด”

เลขาธิการสศก.แจงรายละเอียดต่อว่า สำหรับผลไม้ในประเทศไทยมีแหล่งผลิตอยู่ทั่วประเทศ ภาคเหนือจะมี ลิ้นจี่ ลำไย อีสานมีสับปะรด มะม่วง ทุเรียน และเงาะ ภาคตะวันออกเน้นทุเรียน มังคุด เงาะ ลองกอง มะม่วง และ

ลำไย ภาคกลาง สับปะรด มะม่วง และลิ้นจี่และภาคใต้ ทุเรียน มังคุด เงาะและลองกอง ส่วนใหญ่เป็นผลไม้ที่ให้ผลผลิตตามฤดูกาล แต่ผลไม้ที่สำคัญของประเทศไทยและพื้นที่ปลูกมากที่สุดคือมะม่วง มีประมาณ 1.8 ล้าน

ไร่ในปี 2550 จากนั้นปี 2554 เพิ่มขึ้นเป็น 2 ล้านไร่ รองลงมาคือ ลำไย ทุเรียน และสับปะรด “มะม่วงส่งออก 1.3% บริโภคภายในประเทศ 97% แปรรูปแค่ 1% ซึ่งเห็นว่ามะม่วงตลาดโลกต้องการมาก แต่ยังส่งออก

น้อย ปัญหาการส่งผลไม้ไปต่างประเทศนั้นค่อนข้างมีปัญหาเยอะ เพราะนำเข้าเสียได้ง่าย การตรวจเข้มของประเทศคู่ค้า โดยผลไม้สด ตลาดจีนใหญ่สุด รองลงมาคือฮ่องกง ส่วนผลไม้แปรรูปตลาดใหญ่คือสหรัฐอเมริกา รองลงมาเยอรมนีและรัสเซีย”

อภิชาติยังให้ความสำคัญต่อตลาดอาเซียนค่อนข้างมาก เพราะเป็นตลาดใหญ่ มีประชากรมากกว่า 600 ล้านคน ที่สำคัญการคมนาคมขนส่งก็สะดวก โดยเฉพาะมะม่วงตลาดใหญ่ยังเป็นประเทศในภูมิภาคอาเซียนร้อยละ 46 รองลงมาคือญี่ปุ่น โดยเฉพาะเวียดนามถือเป็นตลาดหลักที่สำคัญ เนื่องจากไม่มีการปลูกมะม่วง แต่ยังคงหวังพม่าถือเป็นคู่แข่งที่น่ากลัว ถึงแม้ประเทศไทยจะสู้มะม่วงไทยไม่ได้ แต่ก็มีความเป็นตลาดหลักมะม่วงพม่า

ด้าน ผศ.ดร.โสภณ อุไรจีน อาจารย์ภาควิชากีฏวิทยา คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ยอมรับว่าเมโทมิลเป็นสารเคมีอันตรายสำหรับใช้กำจัดแมลง ซึ่งเป็นปัญหาในกระบวนการผลิตจะมีศัตรูพืชมารบกวน ทำให้ผลผลิตไม่ได้ตามต้องการ เมื่อเกิดปัญหาสิ่งที่เป็นอันตรายแก่ใจก็จะหาทางกำจัดศัตรูพืชนั้นๆ ด้วยวิธีการใช้สารเคมีเป็นอันดับแรก

“ท่านลองนึกว่าถ้าท่านปลูกมะม่วง มะม่วงติดช่อ มีจักจั่นมาจับช่อมะม่วงท่านคิดถึงอะไร

จะใช้สารเคมีอะไร ท่านก็ใช้เมโทมิล เพราะเห็นผลทันที หลังติดช่อเรียบร้อยแล้วเริ่มมีผลขนาดใหญ่ขึ้น เริ่มมีแมลงวันผลไม้มาเจาะไช ท่านก็ใช้สารเคมีอีก แม้จะมีหลายๆ วิธีที่ไม่ต้องใช้สารเคมีได้ เช่นใช้ถุงห่อผลมะม่วง แต่ผมก็ไม่ได้บอกว่าเราจะหยุดใช้สารเคมี เพราะสารเคมียังเป็นอีกทางเลือกที่สำคัญที่จำเป็น”

ผศ.ดร.โสภณ ย้ำด้วยว่า สิ่งที่ต้องคำนึงในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช เริ่มจากความเหมาะสม

กับพืชหรือผลไม้ชนิดนั้นๆ หรือไม่ มีความปลอดภัยต่อผู้ใช้หรือไม่ ปลอดภัยต่อผู้บริโภคหรือไม่ มีสารตกค้างหรือไม่อย่างไร และที่สำคัญมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือไม่ อย่างเช่นตกค้างอยู่ในแหล่งน้ำหรือ ดิน ซึ่งเชื่อว่าสาเหตุที่กรมวิชาการเกษตรยังไม่ยอมขึ้นทะเบียนสารเคมีชนิดนี้ก็ น่าจะพิจารณาจากปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ด้วย

ส่วน นพ.วินัย วนานุกูล รองผู้อำนวยการโรงพยาบาลรามธิบดี และผู้อำนวยการศูนย์พิษวิทยา ยอมรับว่าสารเมโทมิลจะมีผลกระทบต่อร่างกายในระดับพ่นเท่านั้น แต่ไม่มีผลในระยะยาว เนื่องจากเป็นสารเคมีที่สลายไปอย่างรวดเร็ว และไม่มีผลข้างเคียงแต่อย่างใด แม้ว่าดูจากข้อมูลผู้ป่วยของศูนย์พิษวิทยารามธิบดี พบว่าผู้ป่วยที่มีอัตราการตายสูงที่สุดมาจากสารเมโทมิลเทียบเท่ากับสารเคมีตัวอื่นๆ ก็ตาม

“จากข้อมูลที่เรามาได้มาผู้ป่วยที่เสียชีวิตจากสารเมโทมิลเป็นผู้ที่จงใจทำร้ายตัวเองแล้วรับประทานสารตัวนี้เข้าไป ไม่ใช่เกิดจากการเจ็บป่วยที่เกษตรกรนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ขออย่าว่าเมโทมิลเป็นสารที่ออกฤทธิ์เร็ว แต่ก็สลายไปเร็วเช่นเดียวกัน ถ้าผู้ป่วยดื่มสารเมโทมิลเข้าไป และได้รับการรักษาทันเวลา ก็จะปลอดภัย โดยทั่วไปถ้าผ่าน 48 ชั่วโมงไปได้ถือว่าปลอดภัย” นพ.วินัยกล่าวทิ้งท้าย

“เมโทมิล” แม้จะเป็นสารเคมีอันตราย แต่หากใช้อย่างถูกวิธีก็ไม่มีปัญหาและเป็นสาร

อภิชาติ จงสกล

เคมีกำจัดศัตรูพืชที่เกษตรกรชาวสวนมะม่วง
ใช้กันมาอย่างยาวนาน เพียงแต่ที่เกิดขึ้นวันนี้
เป็นสารเคมีที่ยังไม่ได้รับการขึ้นทะเบียนจาก
กรมวิชาการเกษตร จนเกิดปัญหาในการส่ง
ออกผลผลิตสู่ตลาดต่างประเทศนั่นเอง

● สุรัตน์ อัครตะ ●